

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a zecea)

16 februarie 2023*

„Trimitere preliminară – Politica privind azilul – Regulamentul (UE) nr. 604/2013 – Criterii și mecanisme de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională – Articolul 6 alineatul (1) – Interesul superior al copilului – Articolul 16 alineatul (1) – Persoană aflată în îngrijire – Articolul 17 alineatul (1) – Clauză discreționară – Punere în aplicare de către un stat membru – Resortisantă a unei țări terțe care era însărcinată la momentul prezentării cererii sale de protecție internațională – Căsătorie – Soț care beneficiază de protecție internațională în statul membru în cauză – Decizie de a refuza prelucrarea cererii și de a o transfera pe solicitantă către un alt stat membru considerat responsabil în privința acestei cereri”

În cauza C-745/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de rechtbank Den Haag (Tribunalul din Haga, Țările de Jos), prin decizia din 29 noiembrie 2021, primită de Curte la 2 decembrie 2021, în procedura

L.G.

împotriva

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

CURTEA (Camera a zecea),

compusă din domnul D. Gratsias, președinte de cameră, domnul E. Regan (raportor), președintele Camerei a cincea, și domnul Z. Csehi, judecător,

avocat general: doamna T. Ćapeta,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru L.G., de F. van Dijk și A. Khalaf, advocaten;
- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman și M. H. S. Gijzen, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: neerlandeza.

– pentru Comisia Europeană, de L. Grønfeldt și F. Wilman, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO 2013, L 180, p. 31) (denumit în continuare „Regulamentul Dublin III”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între o resortisantă a unei țări terțe, pe de o parte, și staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (secretarul de stat pentru justiție și securitate, Țările de Jos) (denumit în continuare „secretarul de stat”), pe de altă parte, în legătură cu decizia acestuia din urmă de a refuza prelucrarea cererii de protecție internațională depuse de această resortisantă și de a o transfera către Republica Lituania pentru motivul că acest alt stat membru este responsabil de examinarea cererii respective.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul (UE) nr. 343/2003

- 3 Articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 343/2003 al Consiliului din 18 februarie 2003 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe (JO 2003, L 50, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 56) (denumit în continuare „Regulamentul Dublin II”), care figurează în capitolul IV din acest regulament, intitulat „Clauza umanitară”, prevedea la alineatul (2):

„Atunci când persoana în cauză depinde de asistența altora, pe motiv de graviditate sau copil nou-născut, boală gravă, handicap grav sau bătrânețe, statele membre lasă împreună sau reunesc, în mod normal, solicitantul de azil cu altă rudă prezentă pe teritoriul unuia din statele membre, cu condiția că legăturile de familie să fi existat în țara de origine.”
- 4 Regulamentul Dublin II a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul Dublin III la data de 19 iulie 2013.

Regulamentul Dublin III

- 5 Figurând în capitolul I din Regulamentul Dublin III, intitulat „Obiect și definiții”, articolul 2 din acesta, intitulat „Definiții”, are următorul cuprins:

„În sensul prezentului regulament:

[...]

- (g) «membri de familie» înseamnă, în măsura în care familia exista deja în țara de origine, următorii membri de familie ai solicitantului care sunt prezenți pe teritoriul statelor membre:

- soțul solicitantului sau partenerul său necăsătorit într-o relație stabilă, atunci când legislația sau practica statului membru în cauză rezervă cuplurilor necăsătorite un tratament comparabil cu cel rezervat cuplurilor căsătorite, în temeiul legislației sale privind resortisanții țărilor terțe;

[...]”

- 6 Figurând în capitolul II din acest regulament, intitulat „Principii generale și garanții”, articolul 3 din acesta, intitulat „Accesul la procedura de examinare a unei cereri de protecție internațională”, prevede la alineatul (1):

„Statele membre examinează orice cerere de protecție internațională prezentată de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid pe teritoriul oricăruia dintre ele, inclusiv la frontieră sau în zonele de tranzit. Cererea este examinată de un singur stat membru, și anume acela pe care criteriile stabilite de capitolul III îl desemnează responsabil.”

- 7 Articolul 6 din regulamentul menționat, intitulat „Garanții acordate minorilor”, prevede:

„(1) Interesul superior al copilului reprezintă elementul fundamental pentru statele membre în ceea ce privește toate procedurile prevăzute de prezentul regulament.

[...]

- (3) Pentru evaluarea interesului superior al copilului, statele membre cooperează strâns între ele și țin cont, în special, de următorii factori:

- (a) posibilitățile de reîntregire a familiei;

[...]”

- 8 Capitolul III din Regulamentul Dublin III, intitulat „Criterii de determinare a statului membru responsabil”, cuprinde articolele 7-15.

- 9 Potrivit articolului 9 din acest regulament, intitulat „Membrii de familie care beneficiază de protecție internațională”:

„În cazul în care solicitantul are un membru de familie, indiferent dacă familia s-a format anterior în țara de origine, căruia i-a fost permis să își aibă reședința în calitate de beneficiar de protecție internațională într-un stat membru, acel stat membru este responsabil de examinarea cererii de

protecție internațională, cu condiția ca persoanele în cauză să își fi exprimat în scris dorința în acest sens.”

- 10 Articolul 12 din regulamentul menționat, intitulat „Eliberarea permiselor de ședere sau a vizelor”, prevede la alineatele (2) și (3):

„(2) În cazul în care solicitantul deține o viză valabilă, statul membru care a eliberat viza este responsabil de examinarea cererii de protecție internațională [...]

(3) În cazul în care solicitantul este titularul unuia sau al mai multor permise de ședere sau vize valabile eliberate de diferite state membre, responsabilitatea examinării cererii de protecție internațională este asumată de statele membre în următoarea ordine:

- (a) statul membru care a eliberat permisul de ședere care conferă dreptul la cea mai lungă ședere sau, atunci când perioadele de valabilitate sunt identice, statul membru care a eliberat permisul de ședere cu data de expirare cea mai îndepărtată;
- (b) statul membru care a eliberat viza cu cea mai îndepărtată dată de expirare atunci când vizele sunt de același tip;
- (c) atunci când vizele sunt de tip diferit, statul membru care a eliberat viza cu cea mai lungă perioadă de valabilitate sau, atunci când perioadele de valabilitate sunt identice, statul membru care a eliberat viza cu data de expirare cea mai îndepărtată.”

- 11 Figurând în capitolul IV din Regulamentul Dublin III, intitulat „Persoane aflate în îngrijire și clauze discreționare”, articolul 16 din acesta, intitulat „Persoanele aflate în îngrijire”, prevede la alineatul (1):

„Atunci când un solicitant se află în îngrijirea copilului, fratelui, surorii sau a părintelui său cu reședința legală pe teritoriul unui stat membru, pe motive de graviditate, nou-născut, boală gravă, handicap sever sau vârstă înaintată, sau atunci când copilul, sora, fratele sau părintele solicitantului se află în îngrijirea solicitantului, statele membre, în mod normal, mențin împreună sau reunesc solicitantul și copilul, fratele, sora sau părintele în cauză, cu condiția ca în țara de origine să fi existat legături de familie, ca copilul, fratele, sora, părintele sau solicitantul să fie capabili să asigure asistență persoanei aflate în îngrijire și ca persoanele în cauză să își fi exprimat dorința în scris.”

- 12 În cadrul aceluiași capitol, articolul 17 din acest regulament, intitulat „Clauze discreționare”, prevede la alineatul (1) primul paragraf:

„Prin derogare de la articolul 3 alineatul (1), fiecare stat membru poate decide să examineze o cerere de protecție internațională care îi este prezentată de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid, chiar dacă această examinare nu este responsabilitatea sa în temeiul criteriilor stabilite în prezentul regulament.”

- 13 Figurând în secțiunea 1 din capitolul VI al regulamentul menționat, intitulat „Proceduri de preluare și reprimire”, articolul 20 din acesta, intitulat „Începutul procedurii”, prevede la alineatul (3):

„În sensul prezentului regulament, situația unui minor care însoțește solicitantul și corespunde definiției unui membru de familie nu poate fi disociată de aceea a membrului familiei și este de competența statului membru responsabil de examinarea cererii de protecție internațională a

membrului de familie, chiar dacă minorul nu este solicitant individual, cu condiția ca acest lucru să fie în interesul superior al minorului. Același tratament se aplică copiilor născuți după sosirea solicitantului pe teritoriul statelor membre, fără a fi nevoie să se inițieze o nouă procedură de preluare a acestora.”

Dreptul neerlandez

- 14 În temeiul articolului 2 din cartea I a Burgerlijk Wetboek (Codul civil neerlandez), copilul cu care o femeie este însărcinată este considerat ca fiind deja născut atunci când interesul său o impune.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 15 Reclamanta din litigiul principal, resortisantă siriană, a obținut din partea reprezentanței Republicii Lituania în Belarus o viză valabilă de la 10 august 2016 până la 9 noiembrie 2017.
- 16 În cursul lunii iulie 2017, ea a părăsit Siria și, după ce a traversat printre altele Turcia, Grecia, Lituania și Polonia, a ajuns în Țările de Jos la 27 septembrie 2017.
- 17 La 28 septembrie 2017, reclamanta din litigiul principal a prezentat o cerere de azil în Țările de Jos.
- 18 La 10 octombrie 2017, această reclamantă s-a căsătorit cu un resortisant al unei țări terțe căruia îi fusese deja acordat dreptul de azil de către acest stat membru, în care locuiește din anul 2011. Reclamanta menționată și soțul său se cunoșteau înainte de căsătorie, însă nu locuiau împreună în acea perioadă.
- 19 La 12 octombrie 2017, autoritățile neerlandeze au solicitat autorităților lituaniene să o preia pe reclamanta din litigiul principal, pentru motivul că Republica Lituania trebuia să fie considerată responsabilă de examinarea cererii de azil, în temeiul articolului 12 alineatul (2) sau (3) din Regulamentul Dublin III.
- 20 La 12 decembrie 2017, autoritățile lituaniene au acceptat această preluare.
- 21 După ce secretarul de stat a emis, la 2 februarie 2018, un proiect de decizie de transfer al reclamantei din litigiul principal către Lituania, această reclamantă și-a prezentat observațiile cu privire la acest proiect, declarând și dovedind, la 16 februarie 2018, că era însărcinată.
- 22 Prin decizia din 12 martie 2018, secretarul de stat a decis să nu examineze cererea de permis de ședere temporară pentru solicitantul de azil depusă de reclamanta din litigiul principal pentru motivul că Republica Lituania era responsabilă de prelucrarea acestei cereri (denumită în continuare „decizia în litigiu”).
- 23 La 20 iunie 2018, reclamanta din litigiul principal a născut o fiică în Țările de Jos. Un raport din 3 august 2018, prezentat de reclamanta din litigiul principal și pregătit de doi experți, a concluzionat, pe baza unei comparații a materialului genetic, că soțul acestei reclamante este, cu o probabilitate apropiată de certitudine, tatăl acestui copil. În temeiul dreptului neerlandez, el este totodată de drept tatăl acestui copil, din moment ce copilul s-a născut în timpul căsătoriei.

- 24 Secretarul de stat i-a eliberat fiicei reclamantei din litigiul principal un permis de ședere legală pe durată limitată, supus restricției potrivit căreia șederea trebuia să aibă loc „împreună cu [tatăl]”.
- 25 Reclamanta din litigiul principal a sesizat rechtbank Den Haag (Tribunalul din Haga, Țările de Jos), care este instanța de trimitere, cu o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu. În susținerea acestei acțiuni, ea a invocat încălcarea articolului 9, a articolului 16 alineatul (1) și, respectiv, a articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, interpretate în lumina interesului superior al copilului care, la momentul prezentării cererii sale, nu se născuse încă.
- 26 În ceea ce privește, mai întâi, articolul 9 din Regulamentul Dublin III, instanța de trimitere arată că a respins argumentația întemeiată pe încălcarea acestei dispoziții printr-o decizie interlocutorie din 4 aprilie 2018. Prin urmare, ea ar fi ținută de această apreciere în lipsa unui motiv imperativ de a reveni asupra ei.
- 27 În ceea ce privește, în continuare, articolul 17 alineatul (1) din acest regulament, instanța menționată semnalează că, deși, în lumina acestei dispoziții, a considerat, în aceeași decizie interlocutorie, că examinarea efectuată de secretarul de stat în decizia în litigiu era prea limitată, această apreciere nu ar putea fi menținută. Astfel, în Hotărârea din 23 ianuarie 2019, M.A. și alții (C-661/17, EU:C:2019:53, punctul 71), Curtea ar fi statuat între timp că considerațiile referitoare la interesul superior al copilului nu pot obliga un stat membru să utilizeze acest articol 17 alineatul (1) și să examineze așadar o cerere pentru care nu este responsabil. Această interpretare a dreptului Uniunii de către Curte ar constitui un motiv imperativ pentru a se îndepărta de aprecierea efectuată în decizia interlocutorie.
- 28 În ceea ce privește, în sfârșit, articolul 16 alineatul (1) din regulamentul menționat, instanța de trimitere arată că, potrivit reclamantei din litigiul principal, această dispoziție ar trebui să facă obiectul unei interpretări largi, asemenea interpretării dispoziției similare, care a precedat-o, cuprinse la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul Dublin II, reținută de Curte în Hotărârea din 6 noiembrie 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), din moment ce, având în vedere interesul superior al copilului, nu ar avea importanță faptul că legătura de familie dintre tată și copilul nenăscut încă nu existase în țara de origine a mamei.
- 29 În schimb, secretarul de stat arată că articolul 2 din cartea întâi din Codul civil neerlandez privește numai drepturile civile, iar nu și drepturile referitoare la ședere sau responsabilitatea pentru examinarea unei cereri de protecție internațională. Pe de altă parte, articolul 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene nu ar privi protecția unui copil nenăscut. În plus, articolul 16 din Regulamentul Dublin III nu ar viza relațiile de dependență dintre solicitantul de protecție internațională și partenerul său. Interpretarea dată de Curte în Hotărârea din 6 noiembrie 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), ar fi, în această privință, depășită, cu excepția faptului că această hotărâre subliniază cerința existenței unei legături de familie în țara de origine. În sfârșit, acest regulament nu ar mai putea să se aplice fiicei reclamantei din litigiul principal, din moment ce fiica respectivă a obținut între timp un permis de ședere temporară care îi permite să rămână împreună cu tatăl său. În fond, în măsura în care aceasta ar servi interesului superior al copilului, viața de familie ar putea fi dusă împreună cu cei doi părinți în Lituania.
- 30 Instanța de trimitere consideră că, având în vedere data la care reclamanta din litigiul principal a născut, aceasta era însărcinată aproximativ de la jumătatea lunii septembrie 2017, așadar înainte de depunerea cererii sale de protecție internațională. Or, în temeiul articolului 2 din cartea întâi a

Codului civil neerlandez, ar exista o obligație de a considera copilul cu care reclamanta din litigiul principal era însărcinată ca și cum ar fi fost deja născut atunci când acest lucru este în interesul acestui copil.

- 31 Prin urmare, s-ar pune problema dacă dreptul Uniunii se opune ca interesele copilului nenăscut să fie luate în considerare în mod autonom atunci când se determină statul membru responsabil de examinarea cererii de azil și atunci când este adoptată o decizie de transfer. În această privință, Curtea ar fi statuat deja, în Hotărârea din 23 ianuarie 2019, M.A. și alții (C-661/17, EU:C:2019:53), că din articolul 20 alineatul (3) din Regulamentul Dublin III rezultă că prezervarea unității grupului familial se prezumă a fi în interesul superior al copilului. Or, pe de o parte, această dispoziție ar acorda în mod explicit copilului care se naște după sosirea solicitantului de azil pe teritoriul unui stat membru același statut ca și copilului care îl însoțește pe acesta din urmă. Pe de altă parte, ar fi eronat să se considere că această unitate ar putea fi realizată în timpul examinării cererii de azil în Lituania, din moment ce tatăl copilului nu dispune de un drept de ședere în acest stat membru.
- 32 O altă problemă care trebuie soluționată ar fi aceea dacă aplicarea articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III este exclusă. Astfel, potrivit textului său, această dispoziție nu ar viza decât copiii, frații, surorile, tatăl și mama solicitantului, iar nu și pe soțul acestuia din urmă. Cu toate acestea, în Hotărârea din 6 noiembrie 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), Curtea ar fi dat o interpretare largă dispoziției similare care a precedat acest articol 16 alineatul (1), și anume articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul Dublin II.
- 33 În cazul în care s-ar putea aplica articolul 16 alineatul (1) menționat, s-ar pune de asemenea problema dacă sarcina reclamantei din acțiunea principală a creat o situație de dependență față de soțul său, în sensul acestei dispoziții. În această privință, ar trebui luat în considerare faptul că această reclamantă nu are o familie sau alte legături în Lituania, că nu cunoaște limba acestui stat membru și că nu dispune de mijloace de subzistență. Or, o relație de dependență ar exista, în principiu, între un copil foarte tânăr și fiecare dintre părinții săi.
- 34 În sfârșit, presupunând că dreptul Uniunii nu se opune luării în considerare a intereselor copilului nenăscut încă, instanța de trimitere se întreabă dacă interesele unui astfel de copil implică faptul că autoritățile neerlandeze erau obligate, în temeiul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, să se asigure, în afara unor împrejurări excepționale, că acest copil poate rămâne împreună cu tatăl său pe durata examinării cererii de protecție internațională.
- 35 În aceste condiții, Rechtbank Den Haag (Tribunalul din Haga) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
 - „1) Dreptul Uniunii se opune ca, atunci când se determină statul membru responsabil de examinarea unei cereri de azil, interesului unui copil cu care solicitanta era însărcinată la momentul prezentării cererii sale să i se acorde o importanță autonomă în virtutea unei dispoziții de drept național?
 - 2) a) Articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III se opune ca această dispoziție să fie aplicată în ceea ce îl privește pe soțul solicitantei de azil, care are reședința legală pe teritoriul statului membru căruia îi este adresată cererea de azil?
b) În cazul unui răspuns negativ, sarcina solicitantei de azil a creat o dependență, în sensul dispoziției menționate, față de soțul cu care era însărcinată?

- 3) Dacă dreptul Uniunii nu se opune ca, pentru determinarea statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil, interesului unui copil nenăscut să i se acorde o importanță autonomă în virtutea unei dispoziții de drept național, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III se poate aplica relației dintre copilul nenăscut și tatăl său, care are reședința legală pe teritoriul statului membru căruia îi este adresată cererea de azil?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la a doua și la a treia întrebare

- 36 Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, care trebuie analizate împreună și în primul rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III trebuie interpretat în sensul că se aplică atunci când există o relație de dependență fie între un solicitant de protecție internațională și soțul său care are reședința legală în statul membru în care a fost prezentată cererea privind o astfel de protecție, fie între copilul nenăscut al acestui solicitant și acest soț, care este și tatăl acestui copil.
- 37 În această privință, trebuie amintit că, potrivit acestei dispoziții, statele membre mențin în general împreună sau reunesc solicitantul și, respectiv, „copilul, fratele, sora ori părintele” acestuia care are reședința legală într-un stat membru, atunci când există o relație de dependență între aceștia, cu condiția ca în țara de origine să fi existat legături de familie, ca acest copil, acest frate, această soră, acest părinte sau solicitantul, după caz, să fie capabil să asigure asistență persoanei aflate în îngrijire și ca persoanele în cauză să își fi exprimat dorința în scris.
- 38 Este necesar să se constate că reiese cu claritate din acest text că articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III nu se aplică în cazul unei relații de dependență între un solicitant de protecție internațională și soțul său, o astfel de relație de dependență nefiind vizată de această dispoziție.
- 39 Astfel cum au arătat în mod întemeiat guvernul neerlandez și Comisia Europeană, interpretarea reținută de Curte la punctele 38-43 din Hotărârea din 6 noiembrie 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), a expresiei „altă rudă”, utilizată la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul Dublin II, care a precedat articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, este lipsită de relevanță în această privință, din moment ce această dispoziție a înlocuit această expresie cu o listă exhaustivă de persoane în care nu figurează soțul sau partenerul stabil, și aceasta în pofida faptului că aceștia se numără printre „membrii de familie”, astfel cum sunt definiți acești membri la articolul 2 litera (g) din Regulamentul Dublin III.
- 40 Pe de altă parte, din textul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III reiese la fel de clar că această dispoziție se aplică numai în cazul unei relații de dependență care îl implică pe solicitantul de protecție internațională, fie că acesta se află în îngrijirea persoanelor enumerate în această dispoziție, fie că, dimpotrivă, acestea din urmă se află în îngrijirea solicitantului respectiv.
- 41 Rezultă că această dispoziție nu se aplică în cazul unei relații de dependență între copilul unui astfel de solicitant și una dintre aceste persoane, precum, în speță, tatăl acestui copil, care este de asemenea soțul solicitantei de protecție internațională în discuție în litigiul principal.

42 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III trebuie interpretat în sensul că nu se aplică atunci când există o relație de dependență fie între un solicitant de protecție internațională și soțul său care are reședința legală în statul membru în care a fost prezentată cererea privind o astfel de protecție, fie între copilul nenăscut al acestui solicitant și acest soț, care este și tatăl acestui copil.

Cu privire la prima întrebare

43 Întrucât instanța de trimitere nu vizează, prin intermediul primei întrebări, nicio dispoziție specifică a dreptului Uniunii, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte instituite la articolul 267 TFUE, este de competența acesteia să ofere instanței naționale un răspuns util, care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată. Din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebarea care îi este adresată. În acest scop, Curtea poate extrage din ansamblul elementelor furnizate de instanța națională și mai ales din motivarea deciziei de trimitere elementele respectivului drept care necesită o interpretare, având în vedere obiectul litigiului principal (Hotărârea din 20 octombrie 2022, Koalitsia „Demokratichna Bulgaria – Obedinenie”, C-306/21, EU:C:2022:813, punctele 43 și 44, precum și jurisprudența citată).

44 În speță, din cererea de decizie preliminară reiese că, astfel cum s-a arătat la punctul 27 din prezenta hotărâre, instanța de trimitere a considerat inițial, într-o decizie interlocutorie pronunțată în contextul cauzei principale, că, în decizia în litigiu, secretarul de stat nu examinase corespunzător cerințelor legale incidența articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III. Cu toate acestea, instanța menționată pare să fi revenit ulterior asupra acestei aprecieri în urma pronunțării Hotărârii din 23 ianuarie 2019, M.A. și alții (C-661/17, EU:C:2019:53).

45 În aceste condiții, trebuie să se considere că, prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III trebuie interpretat în sensul că se opune ca legislația unui stat membru să impună autorităților naționale competente, pentru simplul motiv întemeiat pe interesul superior al copilului, să examineze o cerere de protecție internațională prezentată de o resortisantă a unei țări terțe atunci când aceasta era însărcinată la momentul prezentării cererii sale, chiar dacă criteriile enunțate la articolele 7-15 din acest regulament desemnează un alt stat ca fiind responsabil de examinarea acestei cereri.

46 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, o cerere de protecție internațională este examinată de un singur stat membru, și anume acela pe care criteriile stabilite de capitolul III din acest regulament, care cuprinde articolele 7-15, îl desemnează ca fiind responsabil.

47 Cu toate acestea, prin derogare de la acest articol 3 alineatul (1), articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III prevede că fiecare stat membru poate decide să examineze o cerere de protecție internațională care îi este prezentată de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid, chiar dacă această examinare nu este responsabilitatea sa în temeiul unor asemenea criterii.

48 Desigur, astfel cum a arătat guvernul neerlandez, Curtea, la punctul 72 din Hotărârea din 23 ianuarie 2019, M.A. și alții (C-661/17, EU:C:2019:53), a statuat în esență că articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III nu impune unui stat membru care nu este responsabil,

în temeiul criteriilor enunțate în capitolul III din acest regulament, de examinarea unei cereri de protecție internațională să ia în considerare interesul superior al copilului și să examineze el însuși această cerere, în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din regulamentul menționat.

- 49 Cu toate acestea, trebuie să se constate că din acea hotărâre rezultă de asemenea că nimic nu împiedică un stat membru să examineze o astfel de cerere pentru motivul că o astfel de examinare este în interesul superior al copilului.
- 50 Astfel, Curtea a statuat de asemenea în hotărârea menționată că din chiar modul de redactare a articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III reiese cu claritate că această dispoziție, care urmărește prezervarea prerogativelor statelor membre în exercitarea dreptului de acordare a unei protecții internaționale permițând fiecărui stat membru să decidă în mod suveran, în funcție de considerații politice, umanitare sau de natură practică, să accepte examinarea unei cereri de protecție internațională chiar dacă nu este responsabil în aplicarea criteriilor definite de acest regulament, lasă la discreția acestora decizia de a proceda la o asemenea examinare, exercitarea posibilității prevăzute de această dispoziție nefiind, de altfel, supusă niciunei condiții speciale. Prin urmare, revine statului membru în cauză, având în vedere întinderea puterii de apreciere astfel acordate de acest regulament, să determine împrejurările în care dorește să utilizeze posibilitatea conferită de acest articol 17 alineatul (1) și să decidă să examineze el însuși o cerere de protecție internațională pentru care nu este responsabil în temeiul criteriilor definite de regulamentul menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 ianuarie 2019, M.A. și alții, C-661/17, EU:C:2019:53, punctele 58-60, precum și punctul 71).
- 51 Or, în speță, din cererea de decizie preliminară reiese că, potrivit instanței de trimitere, dispoziția din Codul civil neerlandez potrivit căreia un copil nenăscut trebuie considerat ca fiind deja născut atunci când acest lucru este în interesul său obligă, în virtutea importanței deosebite pe care această dispoziție o acordă interesului superior al copilului, autoritățile naționale să examineze, pentru acest simplu motiv, o cerere de protecție internațională prezentată de o resortisantă a unei țări terțe atunci când aceasta era însărcinată la momentul prezentării cererii respective, chiar dacă criteriile prevăzute în capitolul III din Regulamentul Dublin III desemnează un alt stat membru ca fiind responsabil de examinarea acestei cereri.
- 52 Astfel, potrivit acestei instanțe, dispoziția de drept național menționată impune autorităților neerlandeze, în asemenea împrejurări, să utilizeze posibilitatea oferită de clauza discreționară prevăzută la articolul 17 alineatul (1) din acest regulament.
- 53 Cu toate acestea, revine instanței de trimitere sarcina de a examina dacă, în cauza principală, autoritățile naționale competente au încălcat dreptul național atunci când au respins cererea de protecție internațională prezentată de reclamanta din litigiul principal, deși aceasta era însărcinată la momentul prezentării cererii respective.
- 54 Având în vedere considerațiile care precedă, se impune ca la prima întrebare să se răspundă că articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca legislația unui stat membru să impună autorităților naționale competente, pentru simplul motiv întemeiat pe interesul superior al copilului, să examineze o cerere de protecție internațională prezentată de o resortisantă a unei țări terțe atunci când aceasta era însărcinată la momentul prezentării cererii sale, chiar dacă criteriile enunțate la articolele 7-15 din acest regulament desemnează un alt stat ca fiind responsabil de examinarea acestei cereri.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 55 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a zecea) declară:

- 1) Articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid**

trebuie interpretat în sensul că

nu se aplică atunci când există o relație de dependență fie între un solicitant de protecție internațională și soțul său care are reședința legală în statul membru în care a fost prezentată cererea privind o astfel de protecție, fie între copilul nenăscut al acestui solicitant și acest soț, care este și tatăl acestui copil.

- 2) Articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 604/2013**

trebuie interpretat în sensul că

nu se opune ca legislația unui stat membru să impună autorităților naționale competente, pentru simplul motiv întemeiat pe interesul superior al copilului, să examineze o cerere de protecție internațională prezentată de o resortisantă a unei țări terțe atunci când aceasta era însărcinată la momentul prezentării cererii sale, chiar dacă criteriile enunțate la articolele 7-15 din acest regulament desemnează un alt stat ca fiind responsabil de examinarea acestei cereri.

Semnături